

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 6 § lagen om datasekretessnämnden och dataombudsmannen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om datasekretessnämnden och dataombudsmannen ändras så att utnämningen av dataombudsmannen överförs från republikens president

till statsrådet.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt med den nya grundlagen, dvs. den 1 mars 2000.

MOTIVERINGAR

1. Nuläge och ändringsförslag

Genom Finlands nya grundlag som träder i kraft den 1 mars 2000 har bestämmelserna om utnämning reformerats så att republikens president direkt på basis av grundlagen utnämner de högsta statstjänstemännen och de tjänstemän som det är motiverat att presidenten på grund av sin konstitutionella ställning eller av annan särskild orsak skall utnämna. I övrigt kan man enligt 126 § 1 mom. grundlagen genom lag utfärda bestämmelser om presidentens utnämningsrätt. Enligt grundlagen hör den allmänna befogenheten i tjänsteutnämningssärenden till statsrådet, om det inte i lag eller annan författning föreskrivs att utnämningen hör till presidenten, ett ministerium eller någon annan myndighet.

Enligt de grundläggande principerna i grundlagsreformen skall presidenten utnämna endast sådana tjänstemän vilka det är motiverat att presidenten utnämner på grund av sin konstitutionella ställning eller sina uppgifter, eller av orsaker som anknyter till tjänstens oberoende karaktär eller av andra motsvarande särskilda orsaker. I grundlag-

sutskottets betänkande (GrUB 10/1998 rd) om grundlagspropositionen (RP 1/1998 rd) konstaterades att det är förenligt med dessa principer att statsrådet bl.a. utnämner cheferna vid statliga verk och de andra högsta tjänstemännen inom centralförvaltningen, om inte det av särskilda skäl är motiverat att presidenten eller någon annan myndighet tar hand om utnämningen.

Angående presidentens utnämningsrätt när det gäller cheferna vid statliga verk och de andra tjänstemännen inom centralförvaltningen bestäms för närvarande huvudsakligen genom förordning. Avsikten är att genom ändringar i förordningarna få regleringen att stämma överens med grundlagen så att statsrådet i fortsättningen utnämner tjänstemännen i fråga.

I enlighet med de grundläggande principerna i grundlagsreformen utnämner statsrådet i fortsättningen också ombudsmännen, dvs. konkursombudsmannen (111/1995), utlänningsombudsmannen (447/1991), jämställdhetsombudsmannen (831/1997), överdirektören för konsumentverket som verkar som konsumentombudsman (1057/1998) samt riksförlikningsmännen (1205/1987).

Ifrågavarande bestämmelser om utnämning vilka utfärdats genom förordning skall ses över på motsvarande sätt.

Också dataombudsmannen utnämns för närvarande av republikens president. Angående presidentens utnämningrätt till denna del föreskrivs i 6 § lagen om datasekretessnämnden och dataombudsmannen (389/1994). Eftersom övriga ombudsmän i fortsättningen utnämns av statsrådet, föreslås att sagda lag ändras så att dataombudsmannen utnämns av statsrådet.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga ekonomiska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen grundar sig på en promemoria av en arbetsgrupp vid justitieministeriet om den nya grundlagen och behovet av ändringar i lagstiftningen (Uusi perustuslaki ja lainsäädännön muutostarpeet, publikation 1/1999, justitieministeriets lagberedningsavdelning) och har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt med den nya grundlagen, dvs. den 1 mars 2000.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 6 § lagen om datasekretessnämnden och dataombudsmannen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 27 maj 1994 om datasekretessnämnden och dataombudsmannen (389/1994) 6 § 1 mom. som följer:

6 §

Dataombudsmannen utnämns av statsrådet för viss tid, högst fem år i sänder utan att tjänsten har förklarats ledig. Den som har utnämnts till dataombudsman är fri från

skötseln av annan tjänst eller befattning under den tid han är dataombudsman.

Denna lag träder i kraft den 2000.

Helsingfors den 9 december 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Tarja Halonen

Lag

om ändring av 6 § lagen om datasekretessnämnden och dataombudsmannen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 27 maj 1994 om datasekretessnämnden och dataombudsmannen
(389/1994) 6 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

6 §

Dataombudsmannen utnämns av republikens president på framställning av statsrådet på viss tid, högst fem år i sänder utan att tjänsten har förklarats ledig. Den som har utnämnts till dataombudsman är fri från skötseln av annan tjänst eller befattning under den tid han är dataombudsman.

Föreslagen lydelse

6 §

Dataombudsmannen utnämns *av statsrådet* för viss tid, högst fem år i sänder utan att tjänsten har förklarats ledig. Den som har utnämnts till dataombudsman är fri från skötseln av annan tjänst eller befattning under den tid han är dataombudsman.

*Denna lag träder i kraft den
2000.*
